

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

Kopija
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Į 2026-06-12 Nr. (1.6 Mr) 2T-767

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2011 M. SPALIO 27 D. NUTARIMO NR. 1240 „DĖL ŽYMINIO MOKESČIO APSKAIČIAVIMO, MOKĖJIMO, ĮSKAITYMO IR GRĄŽINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Įvertinusi Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 27 d. nutarimo Nr. 1240 „Dėl žyminio mokesčio apskaičiavimo, mokėjimo, įskaitymo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą¹, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) teikia pastabas.

1. Dėl žyminio mokesčio apskaičiavimo, mokėjimo, įskaitymo ir grąžinimo taisyklių (toliau – Taisyklės) projekto 5 ir 9 punktų. Kadangi žyminis mokestis mokamas į Valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – VMI) surenkamąją sąskaitą, Taisyklių 5 ir 9 punktuose žodis „tvarkomąją“ turi būti pakeistas į žodį „surenkamąją“.

2. Taisyklių projekto 6 punkte pateiktoje formuluotėje nurodoma, kad „žyminio mokesčio sumokėjimą patvirtina šie duomenys <...>“, tačiau pagal ją nėra aišku, kur turi būti nurodomi ir kam pateikiami šie duomenys.

Siekdama atsisakyti popierinėmis priemonėmis atliekamų veiksmų², VMI prie FM darbo tvarka yra siūlusi tokią Taisyklių 6 punkto formuluotę:

„6. Teikiant procesinius dokumentus teismui, nurodomi šie duomenys, patvirtinantys žyminio mokesčio sumokėjimą:

6.1. mokėtojo vardas, pavardė, asmens kodas (arba juridinio asmens pavadinimas ir kodas, jei žyminį mokestį moka juridinis asmuo);

6.2. mokėjimo data;

6.3. mokesčio suma.“

Minėta nuostata užtikrins įgyvendinimą 2026-06-30 įsigaliojančios Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 25 straipsnio 2 dalies, pagal kurią teismui teikiant skundą (prašymą, pareiškimą), prie skundo (prašymo, pareiškimo) turi būti pateikiami duomenys apie tai, kad žyminis mokestis yra sumokėtas (t. y. teismui prie skundo neturi būti pridedamas žyminio mokesčio kvitas) arba motyvuotas prašymas atleisti nuo žyminio mokesčio.

¹ Paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (reg. Nr.: 26-9203).

² sukuriant Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Lietuvos teismų informacinės sistemos integracinės informacinių sistemų sąsajas, kuriomis bus užtikrinamas informacijos apie asmenų žyminį mokestį automatizuotas apsikeitimas.

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų apsauga](#).

Pažymėtina ir tai, kad mokant mokesčius į VMI surenkamąsias sąskaitas, mokėjimo nurodymo laukelis „Mokėjimo paskirtis“ nėra pildomas, kadangi įmokos automatiškai įskaitomos pagal įmokos kodą. Atsižvelgdami į tai, manome, kad Taisyklių projekto 6.6 papunktis³ yra perteklinis.

3. Siekdami aiškumo, siūlome išdėstyti Taisyklių 7 punktą taip:

„7. Jei žyminį mokestį moka proceso šalies atstovas (advokatas, advokato padėjėjas ar kitas asmuo, atstovaujantis proceso šalies interesams), atliekant mokėjimą, **mokėjimo nurodyme turi būti nurodomi** ~~be~~ Taisyklių 6 punkte **nurodyti duomenys nurodytų duomenų, o mokėjimo nurodymo formos laukelyje „Pradinis mokėtojas“** turi būti nurodomi ir **asmens, už kurį atliekamas mokėjimas** (atstovaujamos proceso šalies), vardas, pavardė, asmens kodas (arba juridinio asmens pavadinimas ir kodas, jei proceso šalis yra juridinis asmuo).

4. Taisyklių 11 punkte siūlome nurodyti, kad VMI žyminį mokestį grąžina per 30 dienų nuo teismo nutarties įsiteisėjimo dienos (ne nuo jos priėmimo, kaip nurodyta Taisyklių projekte).

5. Dėl Taisyklių projekto 13 punkto, kuriame nurodoma, kad „faktiškai negrąžinta žyminio mokesčio suma asmens prašymu gali būti įskaitoma kaip žyminio mokesčio įmoka už naują procesinį dokumentą Civilinio proceso kodekso 87 straipsnyje ar Administracinių bylų teisenos įstatymo 38 straipsnyje nustatytais atvejais Taisyklių 4–8 punktuose nustatyta tvarka.“

Atsižvelgdami į tai, kad VMI turi grąžinti asmeniui sumokėtą žyminį mokestį per 30 dienų, manome, kad Taisyklėse tikslinga numatyti protingą terminą, per kurį asmuo galėtų kreiptis į teismą dėl permokėto žyminio mokesčio įskaitymo už naują procesinį dokumentą toje pačioje ar kitoje byloje. Siūlome Taisyklės papildyti nuostata, jog prašymas žyminio mokesčio sumą įskaityti už naują procesinį dokumentą į toje pačioje ar kitoje byloje gali būti pateiktas teismui per 14 dienų nuo teismo nutarties įsiteisėjimo dienos. Manome, kad tokiu būdu bus užtikrintas sklandus procesas įgyvendinant asmenų teisę įskaityti permokėtą žyminį mokestį už naują procesinį dokumentą (kadangi tokia nuostata apsaugotų nuo situacijų, kai asmenys realiai negalėtų pasinaudoti minėta įskaitymo teise dėl to, kad žyminis mokestis jau gali būti grąžintas).

Viršininko pavaduotojas, atliekantis
viršininko funkcijas

Artūras Klerauskas

Natalja Pankauskienė, tel. +370 5 2687 532, el. p. Natalja.Pankauskiene@vmi.lt
Aurelija Beinoravičienė, tel. +370 45 42 80 12, el. p. Aurelija.Beinoraviciene@vmi.lt
Gita Kirdulytė, tel. +370 5 268 7875, el. p. Gita.Kirdulyte@vmi.lt

³ 6.6. mokėjimo paskirtis (nurodoma, kad mokamas žyminis mokestis, ir teismo, kuriame inicijuojama byla, pavadinimas).